

کتابفروشی‌های مشهد از عصر قاجار تا صبح انقلاب

سیدخلیل حسینی عطار

---

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	حسینی، سیدخلیل، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	کتابفروشی‌های مشهد از عصر قاجار تا صبح انقلاب / سیدخلیل حسینی؛ ویراستار نفیسه محمدزاده.
مشخصات نشر	مشهد: انتشارات محقق، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۲۲ ص. ۲۱/۵×۱۴/۵؛ س.م.
شابک	۸-۶۳-۷۵۲۳-۶۲۲-۹۷۸-۵۰۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	کتابفروشی‌ها -- ایران -- مشهد -- تاریخ -- قرن ۱۳ ق. - ۱۴.
موضوع	19th centuries -- History -- Mashhad -- Iran -- Bookstores
موضوع	ایران -- تاریخ -- قاجاریان، ۱۱۹۳ - ۱۳۴۴ ق.
موضوع	Qajars -- History -- Iran, ۱۷۷۹ - ۱۹۲۵
موضوع	ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۰۴ - ۱۳۵۷
موضوع	Pahlavi -- History -- Iran, ۱۹۲۵ - ۱۹۷۸
موضوع	ایران -- تاریخ -- قرن ۱۳ ق. - ۱۴
موضوع	Iran -- History -- ۱۹th centuries - ۲۰th centuries
رده‌بندی کنگره	Z۲۷۸
رده‌بندی دیویی	۰۷۰/۵۰۹۵۵۸۲۲۲
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۲۴۰۹۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

www.ketab.ir

کتابفروشی های مشهد از عصر قاجار تا صبح انقلاب

سید خلیل حسینی عطار

ویراستار: نفیسه محمدزاده

سروراستار و مدیر داخلی: سید خلیل حسینی

طراحی جلد و صفحه آرایی: فواد آرام راد

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۴۰۰ (ویرایش جدید)

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۲۳-۶۳-۸

۵۰,۰۰۰ تومان

حق هرگونه چاپ و انتشار برای انتشارات محقق محفوظ است.

۹	یادداشت
۱۷	عهد قاجار
۱۹	- مقدمه
۲۱	در باب مآخذ ۱/ نفوس ارض اقدس
۲۴	در باب مآخذ ۲/ فهرست کتب چاپی خراسان (دوره قاجاریه)
۲۷	- آن نام‌های آشنا
۲۹	صحن عتیق نخستین خاستگاه کتابفروشان مشهد
۳۰	۱. مشهدی نوادر علی کتابفروش
۳۲	۲. میرزا نصرالله مهرخوان
۳۷	۳. کتابفروشی رحمانیان
۵۱	- نگاهی سریع به دوره‌ای که گذشت
۵۳	عصر پهلوی
۵۸	پایان قاجار و برآمدن رضاخان
۶۱	کتابفروشان دوره پهلوی اول
۶۳	در باب مآخذ ۱/ مشهد در آغاز قرن چهارده خورشیدی، مشهور به گزارش مکتب شاهپور
۶۵	در باب مآخذ ۲/ تاریخ چاپ و نشر کتاب فارسی، از برآمدن تا انقلاب
۶۹	کتابفروشان دوره پهلوی دوم
۷۱	در باب مآخذ ۳/ کتابفروشی
۷۳	در باب مآخذ ۴/ آن سال‌ها؛ یادهای جوانی و سال‌های دانشجویی
۷۴	در باب مآخذ ۵/ فهرست کتب چاپی خراسان در عصر پهلوی (۱۲۸۴ تا اسفند ۱۳۳۴)
۷۷	- آن نام‌های آشنا
۸۲	۱. حسین زوار
۹۹	۲. عزیزالله مهرخوان
۱۰۶	۳. عباسعلی پاسبان رضوی / جعفر پاسبان رضوی
۱۱۶	۴. پرومند

۵.	محمود اشتري (آزاد مهر) / شهناز آزاد مهر	۱۲۲
۶.	رضا تقى زاده نادري	۱۲۴
۷.	ناصر عاملى	۱۲۶
۸.	رمضانعلی خرامانی	۱۳۱
۹.	محمد علی ولی زاده / حسین ولی زاده	۱۳۶
۱۰.	پراتعلی غفرانی / علی اصغر غفرانی	۱۳۹
۱۱.	محمد رضا اعدادی / محمد حسین اعدادی	۱۴۳
۱۲.	میرزا حسین کتابفروش	۱۵۰
۱۳.	علی اصغر حسن زاده فیروزی	۱۵۳
۱۴.	محمد رستگار مقدم	۱۵۵
۱۵.	حسن قاسمی	۱۶۰
۱۶.	سید محمد علیرزاده جواهری / سید علی علیرزاده جواهری	۱۶۵
۱۷.	سید مرتضی مصطفوی	۱۶۸
۱۸.	یحیی نعیمی مشیریان / علی نعیمی مشیریان	۱۷۵
۱۷۹.	- کتابفروشان و ربا، بی جا و مکان	
۱۸۱.	۱۹. شیخ هادی رانی	
۱۹۳.	- کانون نشر حقایق اسلامی	
۱۹۸.	- نگاهی سریع بر فراز یک قرن	
۲۰۳	عکس و اسناد	
۲۱۷	کتابنامه	